

POZnan*

Klauzule społeczne

jak weryfikować stosowanie klauzul społecznych

Wspieranie - Zapobieganie

Podmiot wspierający – zamawiający

- * udzielanie informacji, wyjaśnień i rekomendacji w praktyce stosowania konkretnych klauzul społecznych wynikających z prawa zamówień publicznych
- * prowadzenie szkoleń i warsztatów w zakresie stosowania klauzul społecznych dla JST
- * zbieranie informacji na temat grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, które mogą być skierowane do zatrudnienia przy realizacji zamówienia publicznego

Wspieranie - Zapobieganie

- * wsparcie przy prowadzeniu dialogów technicznych i przygotowaniu postępowań o udzielenie zamówienia
- * audytowanie – na zlecenie zamawiającego – i dokonywanie ewaluacji sposobu realizacji przez wykonawcę zobowiązań o charakterze prospołecznym przewidzianych w umowie w sprawie zamówienia
- * opracowywanie i udostępnianie wzorcowych klauzul i dokumentów

Wspieranie - Zapobieganie

- * pomoc przy rekrutacji osób należących do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym
- * prowadzenie szkoleń i doradztwa dla wybranych grup, w tym szkoleń zawodowych

Szkolenia dla wybranych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

* **Urban Innovative Actions** – PUSH-System, systemowe wspieranie grup szczególnie narażonych na utrudniony dostęp do budownictwa socjalnego i przystępnego cenowo. Aktywizacja zawodowa w kierunku prac remontowo-wykończeniowych. Zrównoważone działania mające na celu kompleksową pomoc i zatrudnienie w ramach utrzymania stanu budynków miejskich.

Szkolenia dla wybranych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

- * **Most do samodzielności** – aktywizacja społeczno-zawodowa oraz integracja społeczna mieszkańców dzielnicy Darzybów.
- * **FENIKS** – aktywizacja społeczno-zawodowa, przygotowanie do podjęcia pracy najbardziej oddalonych od rynku pracy mieszkańców Miasta Poznania.

Weryfikacja stosowania klauzul społecznych przez wykonawcę

Zamawiający powinien określić w specyfikacji istotnych warunków zamówienia swoje uprawnienia w zakresie **weryfikacji** spełniania przez wykonawcę wymagań dotyczących zatrudnienia osób bezrobotnych, niepełnosprawnych lub innych w związku z realizacją zamówienia.

Dokumentacja zatrudnienia określonych osób przez wykonawcę:

- * dokumentowanie zatrudnienia wymaganych osób, bądź zatrudnienia na podstawie umowy o pracę
- * zgłoszenia ofert pracy przedstawione powiatowemu urzędowi pracy
- * odpis skierowania bezrobotnych przez powiatowy urząd pracy do pracodawcy

Weryfikacja stosowania klauzul społecznych przez wykonawcę

- * umowy o pracę - wykonawca powinien uzyskać od zatrudnionych pracowników zgodę na dostęp do danych osobowych przez zamawiającego w celu prawidłowej realizacji umowy
- * raportowany przez wykonawcę czas pracy wymaganych osób (bezrobotnych, niepełnosprawnych lub innych) zatrudnionych przy wykonaniu zamówienia
- * dowody zatrudnienia wymaganych osób (umowa o pracę, umowa zlecenia, umowa spółdzielcza, umowa o pracę nakładczą itd.) wraz z dokumentami potwierdzającymi status tych osób (np. orzeczenia o niepełnosprawności, zaświadczenie o zarejestrowaniu w urzędzie pracy)

Weryfikacja stosowania klauzul społecznych przez wykonawcę

- * zamawiający powinien zastrzec sobie prawo do kontroli sposobu wykonania zamówienia poprzez zbadanie rzeczywistych warunków jego wykonania. W tym zakresie zamawiający może zastrzec sobie prawo wejścia na teren firmy wykonawcy lub innego miejsca wykonania zamówienia w celu weryfikacji rzeczywistego udziału osób bezrobotnych, niepełnosprawnych lub innych przy wykonaniu zamówienia.

Sankcje

Zamawiający ma prawo nałożyć określone sankcje za niewywiązywanie się ze stosowania klauzul społecznych.

* **Sankcje** te powinny zostać określone w umowie z wykonawcą. Mogą one przyjąć np. formę kary umownej w brzmieniu: „w przypadku niezatrudnienia przy realizacji zamówienia wymaganej przez zamawiającego w SIWZ liczby osób bezrobotnych, wykonawca zapłaci karę umową w wysokości 3% wartości umowy.” Oczywiście wartości procentowe mogą być dostosowane do rodzaju, charakteru i wielkości zamówienia.

Ocena efektów

Klauzule społeczne mają sens tylko wtedy, jeżeli przynoszą określone wymierne efekty zarówno społeczne jak i ekonomiczne. Podstawowymi zaletami stosowania klauzul społecznych są:

- * sam fakt zatrudnienia osób ze wskazanych grup społecznych
- * możliwość rozwoju osobistego osób zatrudnionych
- * integracja społeczna osób zatrudnionych.

Ocena efektów

Efektywność stosowania klauzul społecznych można sprawdzić poprzez zbadanie:

- * Czy osoby zatrudnione do realizacji zamówienia publicznego w związku z zastosowaniem klauzul społecznych pozostały dalej zatrudnione u wykonawcy?
- * Czy osoba zatrudniona przez wykonawcę podniosła swoje kwalifikacje, dzięki czemu znalazła zatrudnienie w nowej firmie?
- * Jak osoba zatrudniona oceniała swój pobyt w firmie wykonawcy, czy wykorzystywała swój potencjał, czy nabyła nowe umiejętności, czy chciałaby skorzystać ponownie z takiej formy zatrudniania?
- * Co sprawiło osobom największe trudności w związku z tą formą zatrudnienia?

Misja Miasta Poznania *

Zrównoważona polityka społeczno – gospodarcza Miasta Poznania to złożony i wielowymiarowy Proces zarządzania, którego jednym z elementów są **ZRÓWNOWAŻONE ZAMÓWIENIA PUBLICZNE**, polegające na zaspokajaniu potrzeb Zamawiającego w oparciu o trzy aspekty:

- * Ekonomiczny (uzyskanie najwyższej jakości w stosunku do ceny w całym cyklu życia)
- * Środowiskowy (minimalizowanie szkód dla środowiska)
- * **Społeczny** (generowanie korzyści nie tylko dla Zamawiającego, ale także dla społeczeństwa i gospodarki)

Klauzule społeczne - rodzaje

Obecnie w Prawie zamówień publicznych określone są cztery klauzule społeczne:

- * klauzula zastrzeżona (art. 22 ust. 2 Pzp)
- * klauzula pracownicza (art. 29 ust. 3a Pzp)
- * klauzula zatrudnieniowa (art. 29 ust. 4 Pzp)
- * klauzula usługowa (art. 138p Pzp)

Warunki stosowania klauzul społecznych

Aby efektywnie zastosować klauzule społeczne potrzebne są:

- * wola i decyzja Zamawiającego
- * określenie celów i spodziewanych korzyści
- * zdefiniowanie skali i zakresu podmiotowego stosowania klauzul
- * rozpoznanie rynku potencjalnych wykonawców
- * określenie zamówień, które mogą być objęte klauzulami;
- * oszacowanie ceny realizacji zamówień z uwzględnieniem możliwości ich realizacji przez osoby zagrożone wykluczeniem
- * przygotowanie dokumentacji przetargowej

Realizacja

Działania podejmowane przez UMP w ramach wsparcia dla pomiotów ekonomii społecznej:

- * Od października 2016 r. obowiązuje w UMP [Regulaminu stosowania klauzul społecznych w procedurach udzielania zamówieniach publicznych](#) (Załącznik nr 7 do Zarządzenia nr 634/2016/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 18.10.2016r.)
- * Każdorazowo przed wszczęciem postępowania weryfikowana jest możliwość uwzględnienia odpowiedniej klauzuli społecznej w procedurze udzielenia zamówienia publicznego
- * Prowadzony jest monitoring stosowania klauzul społecznych w UMP i w mjo oraz rejestr odstępień od ich stosowania

Realizacja

- * W IV 2017 r. Sekretarz Miasta Poznania wydał rekomendacje dla Wydziałów/Biur UMP dot. zamówień społecznie odpowiedzialnych
- * W szczególności rekomendacja dotyczy weryfikacji planowanych zamówień/zleceń pod kątem możliwości ich realizacji przez podmioty ekonomii społecznej (m.in. spółdzielnie socjalne, CISy). Rozesłano do Wydziałów/Biur UMP zestawienie podmiotów ekonomii społecznej gotowych do współpracy w określonej branży.
- * Zaleca się w nich każdorazowe rozważenie możliwości uwzględniania aspektów społecznych również w zamówieniach, które nie podlegają reżimowi stosowania ustawy PZP

Efekty stosowania klauzul społecznych w Urzędzie Miasta Poznania

187 postępowań pow. 30 tys. euro rok 2017

- klauzule społeczne znalazły zastosowanie w przypadku **108** postępowań, co stanowi prawie **57,75 % ogółu**, w pozostałych przypadkach nie odnotowano odstąpienia od stosowania klauzul, a jedynie brak zasadności do ich zastosowania
- najpopularniejsza – klauzula pracownicza, **90** postępowań
- klauzula zatrudnieniowa – **16** postępowań
- klauzula zastrzeżona – **2** postępowania, dot. usług cateringowych
- w **35** postępowaniach zastosowano klauzule społeczne, jako punktowe kryterium wyboru ofert, **31** z nich były to także postępowania z klauzulą pracowniczą

Efekty stosowania klauzul społecznych

Dodatkowo 70 postępowań pow. 30 tys. euro rok 2017:

Zarząd komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o.

- Klauzule społeczne znalazły zastosowanie w przypadku **54** postępowań, wszystkie dotyczyły klauzul pracowniczych

Poznańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

- Na 19 postępowań, klauzule społeczne znalazły swoje zastosowanie w **16** postępowaniach (klauzule pracownicze)

dziękuję za uwagę *